

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A polgári iskola fontossága.

A zombori polgári fiiskola megnyitási ünnepélyén
 felolvasta: **Baummann Antal**, igazgató.

Mélyen tisztelt Vendégeink!

Kedves Tanulóifjuszág!

Mai iskolai megnyitásunk fényes tanubizonyosságot tesz a zombori polg. fiiskola létjogosultsága mellett.

Már a beiratások első két napján annyian jelentkeztek felvételre, hogy kénytelenek voltunk — legnagyobb sajnálatunkra — igen sok jó bizonyítvánnyal rendelkező vidéki tanulókat elutasítani.

A tanulóknak ily tömeges jelentkezése fényesen igazolja azt, hogy középosztályunk erősen érzi egy olyan iskolafaj szükségességét, amely csakis az ő sajátos érdekeit szolgálja.

Igen jól tudja az ugynevezett polgári osztály, hogy a huszadik században már csak a képzett, a művelt ember boldogulhat a gyakorlati pályán is. Ugyan nagy baj Magyarországon, hogy míg az ország fogyasztó részének, a népesség 20%-ának művelődésére számos iskola áll rendelkezésre, addig a termelő osztály, vagyis a lakosság 80%-a csaknem teljesen ki van zárva minden rendszeres, a

kor követelményeinek megfelelő oktatásból.

Ennek oka még az előző századok hagyománya, amely a társadalmi tagozódást még az oktatás és művelődés útjaira is átvitte és amelynek következményeként a társadalmak csaknem a legújabb időkig megelégedtek azzal, ha voltak tudós papjaik, híres ügyvédek, kiváló szónokaik, egyes kardforgatók; ellenben a megindult modern kor társadalmával ezekkel nem elégedhetik meg, hiszen a megadott jogokkal mindenki élni akar, a műveltség áldásaiban mindenki részesülni óhajt.

Egész néposztályok s így közvetve a nemzet érdeke kívánja, hogy az állam és városok ne csak a magasabb, tudományos pályára menő egyének, hanem a gyakorlati s a kisebb szellemi munkások százezreinek megfelelő módon való kiképzéséről is gondoskodjanak.

E százezrek iskoláját létesítette Zombor városa, amidőn a polgári fiiskola felállítását elhatározta.

Megszüntette a város ezáltal ama visszás helyzetet, amely ezideig itt is fennállott, hogy t. i. a társadalom nagyrésze kénytelen volt itt is szomorúan tapasztalni azt, mint satnyul

el gyermekeiben a legelevenebb tehetség, mint alszik ki a művelődés vágya, hogyan megy tönkre a fölfelé törő akarat, mert a szülők nem tudják megfizetni a felsőbbrendű nevelés magas árát.

Igy tehát a polgári iskola — mint igen olcsó intézmény — alkalmat nyújt a társadalom ama rétegének kiművelésére is, amely eddig a drága iskoláztatás miatt kénytelen volt lemondani a műveltségről. Pedig a szegényebb iparos, kereskedő, munkás, gazdálkodó s kisebb jövedelmű tisztviselő is erkölcsi kötelességének tartja, hogy ha már vagyont nem gyűjthet gyermekeinek, legalább jövőjükről iskoláztatás útján gondoskodjék.

Épen a művelődés hiányosságának az eredménye az, hogy a mai társadalom gyermeke tele van mindenféle tévtanokkal, örült követelésekkel. Munka nélkül akarnak kényelmesen élni. Ez vezeti őket a messze idegenbe.

A föld szeretete, a haza szent fogalma, a vérségi kötelék szentsége, a faji összetartozás érzete: üres szó azok előtt, akiknek lelkét a műveltség át nem járta.

A népműveltség általánosítása ma a legkiválóbb politikai kérdés,

Ujabb képek az okkupációból.

Irta: **Del Toró.**

XXII.

Gombosnál vastag jégpáncél borította a Duna hátát. Hiába siettek nyáron meleg patakocskák beléje, mint a gyermek anyja kebelére, bizony tél apó kegyetlenül ráncba szedte a szőke Dunát is. Gőzkomp nem közlekedhetvén, halászesónakon kellett megtennünk a veszedelmes utat az innenső partra. Annyszor néztünk farkasszemet már a halállal, hát itt se riadtunk meg tőle.

Vagy, vagy!

Ha elmerülünk, hideg, de legalább puha lesz a hazai hullámsirunk.

Este volt, mire Gombosra értünk. A nap épen készült lenyugodni. Fenséges látvány tárult szemünk elé. Egy örökké emlékezetes, felejthetetlen látvány, melyről a költő így ír:

„Mint kifüzt király országa széléről,
 Visszapillant a nap a föld pereméről,
 Visszanéz még egyszer
 Mérge tekintettel
 S mire elér szeme a tulsó határra,
 Leesik fejről véres koronája.”

Hát úgy volt. A nap fejről leesett a véres korona és utolsó sugarai visszaverődtek

a Duna sima jégtükrén, mely úgy nézett ki most, mintha egy óriási véres kígyó nyújtózott volna előttünk.

A halászbárka lassan, óvatosan haladt a zajló jégtáblák közt, mintha csak tudta volna, hogy huszonnégy vitéz fiatal ember élete van rábízva. Halálos csendben ültünk egymáshoz szorítva a csónakban, amelyet hatalmas jégtáblák ringattak. Borzasztó volt ez a felőrai ut a Dunán. Mintha örökkévalóság lett volna! A hold szinte sárgult az irigységtől, hogy nem lett semmi bajunk sem. Szeretett volna sárga szemfödöt borítani ránk.

Mikor kiléptünk az innenső partra, olyan hatalmas „hurrában” tört ki belőlünk a hála és lelkesedés, hogy néhány csillag hirtelen lefutott az égről üdvözölni bennünket.

Gombostól egy szusz alatt berobogott velünk a tűzszemű vasparipa Zomborba. Mikor a vonatból kiléptünk, imához emeltük kezeinket és áhítatosan énekeltük a nagy közönséggel együtt:

„Hazádnak rendületlenül
 Légy hive óh magyar;
 Bölcsöd ez s majdan sírod is,
 Mely ápol s eltakar.
 A nagy világon e kívül
 Nincsen számodra hely;

Áldjon vagy verjen sors keze,
 Itt élned, halnod kell.”

Nem volt szem, melyben ne ragyogott volna a meghatottság gyémántgyöngye!

Itt már ölelő meleg karokra találtunk. Vártak a rokonok és jóbarátok.

Mikor a viszontlátás örömeim keresztül estünk, bero!ogtunk az „Elefánt” szállodába, ahol kitűnő ételek és italokkal dusan megakott fehér asztalok roskadoztak a tisztele-tünkre. Sándor bácsi pedig, kinek porai most már békében nyugszanak a „Rókus” temetőben, bandájának élén egész éjjel ingyen huzta a tüzesnél tüzesebb szép magyar nótákat. Hogyne! Hiszen mint volt 48-as honvédhadndgy, nagyon tudta, hogy mi lelkesíti a katonát. Kivált pedig a magyar katonát!

Bizony sirva vigadtunk a rezgő hurok hangjainál! De ilyen murit, mint ez volt, még nem pipált Európa!

Másnap „beabfűrtünk” a depónál. Mikor az utcákon kék munderban, piros „fezzel” a fejünkön, végighaladtunk, úgy néztünk ki, mint a buzavirág közt a pipacs. Volt bámulónk elég! Mi pedig büszkén csörgettük utójára a kardot, azaz, hogy panganétot. Molnár Jóska bátyánk, a vármegye öreg,

mely nemcsak a politikai magyar nemzet tömör egységének feltételeit, hanem a legnehezebb politikai és társadalmi problémák megoldásának kulcsát is rejti magában. Ma az általános műveltség nemcsak előfeltétele, hanem legfőbb védője a szabadságnak, a nemzetek erejének, amely egyedül biztosítja a közérzetet kifejlődését és egyedül képesít a kor méhében rejlő nagy feladatok megoldására.

Éppen azért a műveltség egyetemességének kívánalmaival szembeállani a legkiáltóbb igazságtalanság lenne.

A közoktatásnak meg kell értenie a kor intő szövegét, amely határozottan követeli, hogy a nemzet zöme, a polgári osztály szintén részesíttessék a tudás és műveltség áldásaiban.

Ezen cél elérésére pedig igen alkalmas intézmény a polgári iskola, amely gyakorlati irányú oktatása által az egységes, minden ízében magyar, szellemileg önálló, okszerű munkálkodásra képes polgári rendet iparkodik megteremteni. Mennyivel más az olyan iparos és kereskedő osztálynak jövője, amelynek minden tagja a szakavatottság mellett, kellő szellemi tőkével rendelkezik, cikkeit a fejlett izlés követelményei szerint tudja összeválogatni; az anyagot a szerzett tudás segítségével az első kézből kapja s nincsen ráutalva mások közvetítésére. Úgyes-bajos dolgaiban nem kell fűhöz-fához kapkodnia, öntudatosan haladhat a maga útján.

Sajnos azonban, hogy Magyarországon még mindig csak két osztályt látunk meglehetősen élesen körüljárva: az egyik az urak, a másik a parasztok osztálya. Társadalmi rend, amely a kettő között az áthidalás feladatát teljesítené: művelt, tanult polgári rend még nincsen. A nemzet erejének pedig éppen ebben a rendben kellene gyökereznie. De hogy ezen

rend az erő forrása, kuffeje lehessen, szüksége van megfelelő műveltségre, képzettségre, amit csak az iskola adhat neki.

Érzik ma már az iparosok, kereskedők, gazdálkodók, hogy fiaiknak több tudásra, nagyobb képzettségre van szükségük, mint nekik s ha elég vagyonosak, fiaikat gimnáziumba adják, ahol a legtöbbször megtanulják társaitól a kétkézi munka lekicsinylését. Ha törekvő, lesz belőle jogász vagy irnok s apja üzlete elpusztulhat, mert nálunk egy-egy neves üzlet vezetése nem apáról-fiúra száll, hanem már másodkézben idegen kezére jut. Iparos, kereskedő nemzetségekről hazánkban még szó sem lehet. De hogyan is lenne, mikor az iparos és kereskedő is szinte elborzad attól a gondolattól, hogy fiából iparost vagy kereskedőt neveljen.

Nálunk az ipar és kereskedelem terén nincsen családi hagyomány. Külföldön, de különösen Németországban az iparosok és kereskedők legbüszkébb törekvése az, hogy üzletük a család egyik vagy másik tagjának kezén maradjon. Nem egy család bizonyos önérettel őrizgeti a hagyományt s dicsekedve számlálgatja, hogy ma is virágzó üzlete hány ősnak kezén jutott birtokába. Mi azonban hiába hangoztatjuk az ipari és kereskedelmi fejlődés nagy fontosságát, ha nem tudjuk tisztelni, s ha még ma is többre becsüljük a nyomorgó kishivatalnok állását az iparos- és kereskedőnél.

Jómódu családaink gyermekeiket csak tehetetlenségükben küldik ipari pályára, mivel az már más pályára nem alkalmas. Ezzel szemben pedig Európa legműveltebb nemzeteinél azt tapasztaljuk, hogy éppen az ipar és kereskedelem szolgálatába küldik a legkiválóbb tehetségeket. Ott van pl. Anglia. Ott már nem szégyen a munka, mert ott minden egyént saját munkássága emel arra a polcra, melyen

feltétlen becsülés és tisztelet a jutalma! Anyagi jólétük pedig biztosítja nemzetük európai tekintélyét és népük boldogulását.

Ugyan nálunk Magyarországon is, különösen újabb időben igen nagy értéke van a művelt iparos- és kereskedőnek. Ismerek igen sok derék iparost, ki anyagi jólétben, közmegebecsülésben él, s ki tevékeny részt vesz úgy társadalmi, politikai, mint közgazdasági szereplésben. Ez az ideális iparos, kit munkája hazánk leghasznosabb polgárai közé sorol. Egyébiránt igen nagy baj nálunk az is, hogy az ipart, az iparos pályát a szülők nagy része nem ismeri. Igen sok ember előtt, ha iparról van szó, mindig csak annak a szurtos gyerekeknek a képe lebeg, ki mesterének inasa, a mesterné gyermekeinek dadája s a mesterlegények jó és rossz élceinek, sokszor kezeiknek is céltáblája. Hát bizony erre a mostoha sorsra ma már csak a legszegényebb néposztályok gyermekei vannak predestinálva, akiknek 50—60%-a sem írni, sem olvasni nem tud, amint azt a vidéki kis városok iparos tanoncskolái igazolják.

Következzék el azonban csak az az idő, amikor a polgári iskola 3—4. osztályának elvégzése nélkül senki iparos és kereskedő tanuló nem lehet, akkor bizony rövid egy-két évtized alatt a tisztelet és becsülés veszi majd körül a magyar iparost és kereskedőt s hatalmassá fejlődik a magyar ipar és kereskedelem.

Kedves szülők! Az ipari és kereskedői pályát kedveltessék meg fiaikkal, mert igazi anyagi jólét és függetlenség — mely a megelégedettségnek alapja — csakis e pályákon vár rájuk. Kedves tanítványaim! Ha a polgári iskola elvégzése után akaratot, erőt éreztek magatokban ahhoz, hogy hozzácsatlakozzatok azon tiszteletreméltó osztályhoz, — t. i. az iparosok

de mindig vigkedélyű „kirurgosa“, ki folyton köztünk forgolódott, nevetve mondta:

— Látom gyerekek, hogy használt a receptem.

— Hiszen használt volna, ha...

— Mit ha? — vágott közbe az öreg. Talán nem találtak patikát?

— Patikát csak találtunk volna, de abban nem találták a recepthez való medecinát — mondtuk most már mi is nevetve.

Zomborból, hálatalt szívvel, elszéledtünk a szélrózsa minden irányában. Éppen karácsony böjtjén értünk haza. Hogy mikép fogadtak bennünket otthon öreg szüleink, szerető testvéreink, rokonaink, jó barátaink, ismerőseink és a dobogó szívű leánykák, azt már igazán nem lehet a türelmes papirra vetni. Művész, híres festő kitűnő esete kellene ahhoz, hogy ezt a megrázó jeleneteket ezerszinben megörökítse!

Jó ideig szóhoz se juthatunk, csak sirtunk, mint a zápor.

*

Nyár, meleg nyár volt, mikor elhagytuk a szülői házat. Láttuk ringatózni az aranykalászos buzát a szellők lágy ölében, láttuk

a szép Alföld végtelen rónáját, melyet saszemekkel egyszerre áttekinthettünk, mint a nyitott levelet; láttuk a Duna-Tisza tükrét, amint szeliden, esendesen folydogált, hogy még a nap sugara se botlott meg hajjai fodrába; láttuk az életet bőven öntő nagy pusztákat: a szabadság képét, fehér tanyás házaikkal, bus árvalányhajtól sárguló bokraikkal! láttuk a pusztákon magasan égnek emelkedni a kut gémet, mint valami haldokló utolsó reményét, fölötte lágolt a nap: az égnek ifja, lángolt, mert keblét a szerelem vitta, szeretője, aki epedve nézett rája: délibáb volt, a puszták szép tündérleánya.

Igy láttuk szép honunkat. Aztán eltűnt minden visszajöhetlenül, hiába epedtünk utána!

Hát ott, a messze idegenben, édes hazánktól távol, mit láttunk?

Ott már nem láthattunk mást, mint kegyetlen, vérengző ellenséget, haragos, barátságtalan arcokat, füstölő faviskókat, rengeteg erdőseget, magas hegyeket, sziklabérceket jégcsucokkal, fehér koronákkal; nem láthattunk mást, mint kavicsmedrűkben hőmpölygő szilaj hegyi folyókat, hideg barlangokat, mély hasadékokat, melyek keblén ott

ásított a sárga halál. Aztán láttuk a fekete nyomort, mely jajgatva kopogtatott a viskók ajtaján, mint a hét szük esztendő; láttuk rombadólni a büszke varakat, porbahullni a prófeta zászlaját a rágógat arany félhaldal; láttuk a huriktól környezett és megalázott basák szemében a fájó könyeket, melyek csillogva peregetek végig fényes ábrázatukon; láttuk az ágyuk dörgésétől, fegyverek ropogásától megrepedni a kősziklák kemény szívét; láttuk megnyilni az ég esatornáit és szomoruan sirni a csillagokat; nagy sirásuk meglátszott az ugaron és lett az ég gyöngyeiből sár, feneketlen nagy sár, mely elborította a véres földet.

Láttuk a cikkázó fegyvereket, a villámló kardokat, az égről lefutó csillagokat, mint a halál előhírnökeit, a pokol véres folyóját, a telhetetlen halál csontbirodalmát; hallottuk az ágyuk bömbölését, a puskák ropogását, trombiták harsogását, a haldoklók halálhörgését; hallottuk az egetverő Allah-ordítást és a magyar baka „kicifázott imádságát“, mely döngött, mint az égi háború; láttuk bimbóba verődni a szép havasi gyopárokat; láttuk lassan elpárologni a csaták „vérrózsáit“, amint piros harmatot izzadtak; és láttuk

és kereskedők osztályához, — mely hivatalosan nemzeti anyagi jólétét biztosítani, akkor ne habozzatok, hanem bátran lépjétek a zászló alá és lankadatlan erővel munkálkodjatok; az anyagi jólét, a megelégedettség, amely boldoggá tesz majd benneteket, nem fog elmaradni.

A városi polgári fiúiskola megnyitása.

A küzdelemnek, melyet évek óta lankadatlan kitartással folytattunk e lap hasábjain, végre megértük a sikerét. A polgári fiúiskola többé már nem vágy, hanem valóság. Elégedetten tesszük le a fegyvert s örömmel ragadjuk kezünkbe az elismerés zászlóját, hogy meghajtsuk azok előtt, akik az általunk hirdetett ígérek testét adták.

Az első iratkozás eredménye fényesen igazolta a polgári iskola kérdésében elfoglalt álláspontunkat. A két első osztályba száznál több tanuló vett fel az igazgatóság s hely szűke miatt vagy harmincat volt kénytelen elutasítani. Ez az első eredmény minden ékesszólásnál szebben jelöli meg a kötelességet, melyet az illetékes köröknek az iskolával szemben első sorban kell teljesíteniük. Gondoskodni kell helyről, hogy minden jelentkező felvételt nyerjen s egy se legyen kénytelen visszafordulni; gondoskodni kell az iskolához és az iskola fenntartó törvényhatósághoz méltó helyiségről, melyben nemcsak a helyes gondolkodás képződhetik, hanem a szép ízlés is zavartalanul fejlődhetik.

Teljes szimpátiával üdvözljük az új iskolát és kívánjuk, hogy minden nehézségen diadalmaskodva

mennél derekabb polgárokat neveljen a hazának.

* * *

A zombori polgári fiúiskola első tanévét folyó hó 8-án d. e. 11 órakor iskolai ünnep keretében nyitotta meg.

A megnyitó ünnepség a draperiával, nemzetiszínű zászlókkal, az ország és a város címereivel csinosan díszített iskolai udvarban folyt le.

Az ünnepségen a város tanácsa, a törvényhatósági bizottság, valamint az összes helybeli egyházak és tanintézetek képviseltették magukat. A dobogón foglaltak helyet Fejér Gyula r. k. apát-plébános, Kupuszárevits Lyubomir gör. kel. esperes-plébános, Hauke Imre polgármester, Faragó János tanfelügyelő a segédtanfelügyelők karával és Baumann Antal, az új intézet igazgatója. A dobogó előtti széksorokban helyezkedtek el a többi tanintézetek képviselői, a tanügy barátaival és a szülők. A dobogótól balra az intézet ifjúsága állott fel.

Az új iskolát Faragó János tanfelügyelő nyitotta meg s rövid, magvas beszéddel az iskolaszék gondjaiba ajánlotta.

Az iskolaszék nevében dr. Alföldy Árpád iskolaszéki elnök vette át az intézetet. Köszönetet mondott azoknak, akik az új intézet létesítésében közreműködtek s ígéretet tett, hogy az intézetnek gondját fogja viselni. Történelmi visszapillantásokban és a kultúra becsét és jelentőségét kidomborító gondolatokban gazdag beszéde mindenkit megnyugtatót az iránt, hogy az intézet sorsa jó kezébe van letéve.

Baumann Antal intézeti igazgató a polgári iskola fontosságáról értekezett s értekezését, mely helyes világításba állítja a félreértett polgári iskolát, vezető helyen közöljük mindazoknak okulására, akik jelen nem voltak. Neki is szívesen előlegezzük a bizalmat, hogy a vezetésére bízott

iskolát fel fogja virágoztatni és meg fogja kedveltetni városunk és a vidék polgári osztályával.

Az ünnepség keretében — helyesen — bevonták az ifjúságot is. Szép hazafias költeményeket szavaltak s befejezésül Szántó Károly énektanárunk harmóniumkíséréte mellett elénekelték a Hymnus-t.

Szép, díszes volt az intézet megnyitó ünnepe; adja isten, hogy hasonlóképpen szép és örvendetes eredményt mutasson fel majdan hétköznapi munkája is.

H I R E K .

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök ifj. Gerber Károly kulai lakost ideiglenes minőségben számgyakornokká kinevezte a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségéhez.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Thierry Hugó horgosi állami elemi iskolai tanítót a szabadkai külterületi állami elemi iskolához helyezte át.

Kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Heiser Gyula hódolati m. kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot a máramaroszi m. kir. adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká nevezte ki.

Kisasszonynapja. Azt a rajongó hódolást, amellyel a keresztény-világ Máriának, Krisztus anyjának az emlékéét övezi, tömredék ünnepel ülik meg. Ezeket az ünnepeket Kisasszonynapja vezeti be, Mária születésének ünnepe. Ezen a mai napon, a tisztaság és a szeplőlenség ünnepén az ősz felé hajló idő is megállapodott; tiszta, ragyogó nap-sugarak vonták be az utcákat és őszi szomorúságok helyett sugaras örömekeket fakasztottak föl a szívekben. Szűz Mária ünnepét a szokásos kegyelettel, istentiszteletekkel ülték meg a templomokban.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Vén András szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Térszene. A zombori Troubadourok által rendezett Erzsébet-ligeti térszene a hűvösebb időjárás miatt nem este, hanem délután lesz. A szombati térszene tehát 6—8 óráig lesz. Ülőhely ára 6 fillér. Belépődíj nincs.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Boér Jenő nyiregyházi kir. törvényszéki joggyakornokot a zentai kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Gyászhir. Szeitz Géza nyug. m. kir. posta- és táviráda segédtiszt folyó hó 9-én hosszas betegség után életének 34-ik évében Zomborban meghalt. Temetése ma, pénteken délelőtt 11 órakor lesz. A megboldogultat özvegyén kívül három kis gyermeke siratja.

Kinevezés. Dr. Krajnák István nyiregyházi állami végrehajtó kinevezetett kataszteri fogalmazóvá és Labauer Sándor kataszteri díjnok kataszteri irodatisztá Zomborba.

Kirándulás. A zombori műkedvelő fényképészek egyesülete folyó hó 12-én, vasárnap, kirándulást rendez a Fruska Gora hegységbe. Indulás 11-én, szombaton délután 3 óra 46 perckor a zombori pályaudvarról Ujvidékre. Ujvidéken éjjelezés. 12-én, vasárnap reggel 7 órakor találkozás az ujvidéki Erzsébet-szálló kávéházában és indulás Kamenicára. Kamenicáról gyalog a hegyen át Iregre; Iregre ebéd. Iregről kocsin Grgetegre, Krusedolba, Karlócára s innét vonaton Ujvidékre. Zomborba érkezés 13-án, hétfőn reggel 5 óra 53 perckor. Akik a kiránduláson részt ohajtanak venni, de Zomborból csak vasárnap reggel 3 óra 10 perckor indulnak és Ujvidékre reggel 6 óra 48 perckor érkeznek, a fent említett találkozó helyen csatlakoznak a társasághoz.

Bihácsot, Maglajt és Szerajevót: a magyar bakák és huszárok hármias Golgotáját!

— Feszítsd meg! — ordították a zsidók Pilátusnak és az Isten fia a „szégyen fán“ lehelte ki megdicsőült lelkét, de szent vérével megváltotta a bűnös emberiséget és a szégyen fából lett keresztfa diadalt aratott az egész világon!

— Elevenen nyuzd meg! — ordította a vad bosnyák horda teli torokkal és elevenen csonkította meg borzasztóan azokat az elfogott szegény magyar fiukat, kik már hét sebből véreztek, de ajkukat még nem zárta le egészen a halál lakatja. És ezek iszonyu kínok közt haltak meg a hazáért, de kiömlő meleg vérével megdicsőítették a magyar nevet. Pedig mikor elmentek Boszniába, mosolygó ajakkal, csillogó szemekkel lelkesen énekelték, hogy:

„Elmegyünk mi harcba,
Véres háboruba,
Hirvirágot szedni
Gyöngyös koszoruba.“

De hirvirág helyett vérvirágot termelt a kemény sziklasir.

Ez is katona dolog!

Aztán láttuk még a haragos égnek a nagy borzalomtól jéggé fagyott könyűjét,

mikor leszállt a bérci vadvirágok kelyhére. Mert ebben a hegyes-erdős görbe országban nyáron is tél van.

Hát akkor mi van ott télen?

Ordító hideg, sivitó vad szelekkel és pusztító orkánokkal fűszerezve. Pedig tél, páratlanul kemény tél volt, mikor kihuztuk onnan a lábunkat.

Sokat láttunk, sokat hallottunk a vad idegenben is, csak egyről nem hallottunk semmit sem, csak egyet nem láttunk: hön imádott szép hazánkat. Pedig ez volt legfőbb vágyunk. Hiába kérdeztük a csicsérgő madártól, a kóbor felhőtől, a suttagó szellőtől — azok némák maradtak, meg nem vigasztaltak s bus szívünkkel árván hagytak.

Hát ez fájt legjobban elhagyott lelkünknek!

Hiszen a nagy költő is így sóhajtott föl a távolban, mikor keblét a honvágy lángja emésztette:

„Virág mit ér?
Mit ér a bérc nekem?
Hazát kíván,
Hazáért ver szívem!“

(Vége.)

Elitelt hecckáplán. Raile Károly kerényi káplán, akinek féktelen türelmetlenségével lapunk is kénytelen volt annak idején foglalkozni s akit a Kalocsai Néplap mindamelllett az egyház legtisztelendőbb papjává avatott kényszerű apológiájában, összeütközésbe jött a büntetőtörvénykönyvvel. Ugyanis lapunk június hó 29-iki számában megjelent cikk miatt, mely az ő működését aposztrofálta, éktelen dühroham fogta el és ezen rohamában — mint ő maga a folyó hó 7-én megtartott tárgyaláson, ahol vádoltként szerepelt, magát kifejezte — „magánkülső állapotban“ a cikk íróját szidta és azt mondotta: „Keresztény ezt nem írhatta. Ezt csak egy alávaló, piszkos, aljas zsidó írhatta és ez nem más, mint a doktor.“ A doktor alatt a község orvosát, dr. Spitzer Istvánt értette, aki e miatt becsületsértésért feljelentést tett ellene. Kedden tárgyalták az ügyet s miután a vádlott káplán az inkriminált kitélt beismerte, a bíróság a sok enyhítő körülményt és a vádlott társadalmi állását figyelembe vette és csak 500 korona pénzbüntetéssel sújtotta, mely behajthatatlanság esetén 25 napi fogház büntetésre változtatható át. Az ítélet a btkv. 261. §-án alapszik.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Sztokin Lyubomir titeli kir. járásbírói irnokot hason minőségben a nagyszentmiklósi kir. járásbíróshoz helyezte át.

Szüreti ünnepély. A zombori öszmunkásság folyó hó 19-én, Aulitzky-féle vendéglő kerthelyiségében, szüreti ünnepélyt rendez. A mulatág kedvezőtlen idő esetén folyó hó 26-án lesz megtartva.

A baja-báttaszéki hid jelentősége. Ez év végén közlésezik a Máv., valamint a Déli Vasut új díjszabásait, továbbá az osztrák alpesi tartományokba szóló, megfelelően módosított köteleki díjszabásokat vízi szarmazékokra, valamint a Baja mögött fekvő állomásokra nézve. Ezeknek irányítási vonala ezentul nem Budapesten át, hanem Baja-Báttaszék-Zákányon át Stájerországba, Krajnába, Tirol-Vorarlbergbe, Fiuméba, Triestbe stb. fog vezetni. Ez újításnak főként Délmagyarország gabonakereskedelmére lesz igen nagy kihatása. Új közvetlen összeköttetések fognak általa létesülni az alpesi tartományokkal és a megnövekedett vasuti forgalmat az épülőfélben lévő bajai közraktárak lényegesen fejleszteni fogják. A bajai közraktáraknak a kereskedelmi miniszterium már megadta a reexpediciós kedvezményt. Az új közraktárak, mint a csáktornyai közraktárak fiókja, már valószínűleg ez évben üzembe fognak helyezettetni. Egyelőre a zombor-bajai vonal végén mentén két nagy közraktár épült a pályaudvar közelében, gabona és más tömegárak számára, amelyek férőkapacitása 7-800 vagon lesz. Gondoskodás történik a dunai hajórakományok átrakodásáról is, amennyiben a Dunától a közraktárig iparvágány fog vezetni.

Haláláig verekedett. Csupity Bodó bácsalmási legényt a napokban boesáttották el gyógyultan a szabadkai kórházból, ahol revolverlövésből származó sebbel feküdt. Csupity kiszabadulása után beállított egy koresmába, ahol több embert megszurkált és egy Petrics József nevű legénynek a fülét levágta. Azután egy másik koresmába ment, leverte a lámpát és az ott mulató hat ember közül a sötétben négyet halálosan összeszurkált. Így Horvacki Károly szabadkai hentessegédet négy helyen sebezte meg. Horvacki erre elővette disznóölökését és Csupityt hasát főlvágta. Csupity kívánszorgott a koresmából, de alig tett pár lépést, meghalt. A csendőrök találták meg az utcán. Horvackit nem tartóztatták le, mert jogos önvédelemből ölt.

Visszaélések az állami gépségélyekkel. Az utóbbi időben gyakran fordult elő az, hogy egyes gépgyárak ügynökei, ezek között gyakran külföldi cégekéi is hitelbe való gépvásárlásokra beszélnek rá a hiszékeny iparosokat azzal a hitegetéssel, hogy azokat az állam utólag tőlük átveszi s nekik használatra átengedi. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ezért most nyomtatékosan figyelmezteti az érdekelteket, hogy a gépügynökök illetéknépen való rábeszéléseknek fel ne üljenek, mert a kereskedelmi miniszter az ily módon megszerzett gépeket a segélyért folyamodó iparosoktól az állam tulajdonába át nem veszi s így az iparosok csak maguknak okoznak kárt, ha ügynökök unszolására ilyen irreális ügyleteket kötnék.

Telekkönyvvezetők gyűlése. A Telekkönyvvezetők Országos Egyesülete vasárnap délelőtt Budapesten tartotta meg az évi rendes közgyűlését. A titkári jelentés szerint az egyesületi tagok száma a múlt évben 533-ra emelkedett. Szomoruan konstatálja a jelentés, hogy a tagok az amugy is kis összegben megállapított tagdíjaikat nagyon késedelmesen, sőt egyáltalában nem fizetik be, úgy hogy 3000 koronát meghaladó tagdíjhátralék követelése van az egyesületnek. Az egyesület a „Telekkönyv“ című folyóirat kiadójával kötött szerződését megszüntette és saját kiadásában új lapot fog indítani. A múlt évben tartott választmányi ülésekben állandó megbeszélés tárgyát képezték a telekkönyvvezetői kar sérelmei, kívánságai és panasza. Szándékuk volt, hogy ezeket emlékiratba foglalva a kormány elé terjesztik, de mert a kormány ez év kezdete óta szakadatlanul válságos helyzetben volt, elhatározták, hogy bevárják a nyugodt, békés kormányzás időszakának bekövetkezését és akkor fogják a kormány és a közvélemény figyelmét a telekkönyvvezetői kar kívánalmainak jogosságára irányítani. Ezután tudomásul vették a beterjesztett számadásokat és a jövő évi költségvetést, majd elhatározták, hogy felhívják a tagokat tagdíjaiknak mindkét félévnek első felében leendő befizetésére. Aki ennek a felhívásnak eleget nem tesz, annak április és október elsejére postai megbízást küldenek, amit ha nem vált be az illető, akkor a tagok sorából törlik, a hátralékos tagdíjat pedig bírói uton hajtják be rajta. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy a jövő évi közgyűlést Budapesten, augusztus 20-án, Szent István napján fogja megtartani.

Nem lesz feketekönyv? Vegyék tudomásul mindazok, akiket illet és akik örülnek neki, hogy a feketekönyvből, amellyel a magyarországi szabómesterek a szabó számlát nem fizető urakat akarják megbélyegezni, semmi sem lesz. Nincs feketekönyv. Nem lesz feketekönyv. Az Aradon rendezett országos szabókongresszus vezetősége éppen ellenkezőjét közli:

Feketekönyv létesítéséről szó sincs. A szabómesterek csupán az egy, az egész országra kiterjedő hitelvédelmi iroda fölállítását vették tervbe, amely iroda a hitelezői védőegyletek és tudakozó irodák mintájára fogja a szabómesterek érdekeit megvédelmezni és egyes megrendelőkről bizalmas információkkal szolgálni. Arról, hogy a szabóhitel eltöröltessék, szó sem lehet és a szóban levő iroda azt célozza, hogy a notórius rossz fizetők a szabó iparosok megkárosítását ne üzhessék.

Egyszóval nem lesz feketekönyv. Az öröm, ami a nem fizetőket éri azon a réven, hogy nem lesz feketekönyv, elveszik azon a rováson, hogy lesz hiteliroda, amely nyilvántartja a szabó számlák elvi ellenségeit. Egyszóval baj van. Lesz feketekönyv, csakhogy hitelirodának hívják.

Nyomor elől a halálba. Schmidt Károly 52 éves teljesen elszegényedett bajai iparos öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire megtalálták, már meghalt. Öngyilkosságának oka az, hogy félt a nyomortól. Attól tartott a boldogtalan ember, hogy nem lesz képes önmagát és kiskoru gyermekeit eltartani.

Elvi döntés. Konkrét esetből ki-folyólag a kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a tartalékos tiszti vizsgálat a főgimnáziumokkal és főreáliskolákkal egyenrangúknak tekintendő polgári és katonai tanintézetekben szerzett képesítéssel egyenlőnek nem tekinthető, minek folytán oly egyének, akik csupán tartalékos tiszti vizsgával rendelkeznek: a tisztképző tanfolyam elvégzése dacára tisztviselővé, illetve tisztviselő-gyakornokká ki nem nevezhetők.

Mulatság. A bezdáni katolikus le-gényegylet folyó hó 12-én saját helyiségében szüreti mulatságot rendez.

Halálozás. Cicatricis János, a zentai agrártakarékpenztár részvénytársaság vezérigazgatója Zentán meghalt.

Megujítják a cukor-kartelt. Ebben a hónapban jár le a magyar és osztrák cukorfinomítók között létrejött kartel. A kartel megújítására vonatkozó tárgyalásokat nem-sokára megkezdik s az érdekeltek remélik, hogy a kartel ugyanolyan megállapodások alapján jön létre, mint amelyek szerint a régi fennállott.

A Tisza titka. Bácsmartonosról je-lentik: A tiszai halászkok hétfőn reggel egy zsákot halásztak ki a Tiszából. A zsákban egy ujszülött gyermek hullája volt bevarrva. A vizsgálat megállapította, hogy a gyermek élve született, lelketlen gyilkosa rongyköttel megfojtotta és zsákba varrva dobta a Tiszába. Hogy a gyilkosságot hol követték el, nem lehetett megállapítani. A hulla néhány napig volt a vízben. A csendőrség megindította a nyomozást.

Allami facsemeték adomá-nyozása. A földmivélségi miniszter az állam által föntartott erdei facsemete-keretek-ből az 1910. évi tavaszi és őszi erdőültetések-hez szükséges csemetekészleteket a következő feltételek szerint fogja a folyamodó birtokosoknak szétosztani: A kopár és vízmosásos területek beerdősítésére kért csemetéket ingyen, vagyis a termelési költségek elengedésével bocsátja a birtokosok rendelkezésére. Kivételes esetekben a csemetéket a folyamodóhoz legközelebb fekvő utolsó vasuti állomásra teljesen díjtalanul elszállíttatja. Az ezen csemeték kiosztása után fennmaradó készlethől a miniszter másféle erdőültetések céljaira (rendes erdei vágások és tisztások beerdősítésére) is ad ki csemetéket, azonban csak az átlagos termelési költségeknek, a csomagolásnak és szállításnak megtérítése mellett. Azok a birtokosok, akik e csemeték valamelyik fajtájában részesedni kívánnak, folyamodványaikat legkésőbb folyó évi december 15-ig adják be és pedig közvetlenül az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez.

TANÜGY.

A kereskedő inasiskolában a tanulók beiratása f. hó 13., 14. és 15. napjain (hétfőn, kedden és szerdán) lesz, mindenkor délután 5-től 6 óráig az elemi fiúiskola épületében. A tanítás díja évi 12 korona, mely összeget a főnökök vagy szülők — Zombor szab. kir. város tanácsának 14914/1909. sz. határozata szerint — mingyárt a beiratás alkalmával tartoznak befizetni. Szegénységi bizonyítványt bemutató tanulók tanítás díjat nem fizetnek. Tanítás a III. osztályban 16-án, csütörtökön, a II. osztályban 17-én, pénteken, az I. osztályban 18-án, szombaton kezdődnek. Az igazgatóság.

Beirás az iparos inasiskolába. A zombori iparos inasiskolába a beirások folyó hó 13., 14. és 15-én (hétfőn, kedden, szerdán) lesznek, naponként délután 5-7 óráig a belvárosi róm. kath. elemi fiúiskolában. A tandíj — egész évre 6, félre 3 kor. — a városi tanácsnak 14914/1909. sz. határozata értelmében előre fizetendő. A tanulók rajzszerekkel (rajztábla, háromszögű és fejes vonalzó, körző) ellátandók. Az előadások folyó hó 16-án (csütörtökön) délután 5 órakor kezdődnek.

A kerületi munkáspénztárak államosítása.

A koalíciós kormány sok törvényt hozott, jót és rosszat vegyest, de talán valamennyi közt legszerencsétlenebb alkotása a munkásbiztosítási törvény. Ez a törvény oly ritka „ügyességgel“ és „szerencsével“ van megcsinálva, hogy nincs vele megelégedve sem a munkás, sem a munkaadó.

Alig két esztendeje, hogy életbe léptették ezt a szerencsétlen törvényt s azóta kifogyhatatlan és kimeríthetetlen a törvény fogyatékosai és hiányai ellen felhozott sok panasz és tiltakozás.

A kormány süket fülekkel fogadta a munkások és munkaadók köréből felhangzó jogos panaszokat, rá sem hederített a panaszos feljajdulásokra, csak akkor érdeklődött a nagyfotosságu kérdés iránt, amikor a parlamentben követelték az Országos Munkásbiztosító Pénztár autonómiájának konfiskálását. Sztérényi államtitkár nyomban megígérte a szerencsétlen törvény megfejlését, de nem olyan értelemben, amint azt a munkások és a munkaadók kérték, hanem olyan szellemben, amint azt a parlamentben követelték.

Az új novella hamarosan el is készült, melynek az a lényege, hogy az Országos Munkásbiztosító Pénztár, ha nem is formailag, de lényegileg elveszti az autonómiáját. Ezt a novellát a kereskedelemügyi kormány még ebben az évben szeretné letárgyalni a parlamenttel.

A kereskedelemügyi kormány az Országos Munkásbiztosító Pénztár megszabályozása után rá akar térni a kerületi munkáspénztárak államosítására. A kormánynak az a terve, hogy államosítja az ország összes kerületi pénztárait, így természetesen a zomborit is, egyben eltörli a mostani választási rendszert s tisztviselőikül állami hivatalnokokat nevez ki, lehetőleg nem azok sorából, akik most szolgálatában állnak az egyes kerületi pénztáraknak. Állítólag csupán a választott igazgatóságokat fogja meghagyni az új reform. Nem tudjuk, hogy a kormány beváltja-e ezt a tervét, de ha igen, bizonyos, hogy erős agitáció fog ellene megindulni.

S P O R T .

Bácskai atléták győzelmei.

A Szegedi Atlétikai Klub szerdán délután az ujszegedi sport telepen országos versenyt rendezett, amelyen zomboriak közül **Csávosi László** a távolugrásban 6 m. 04 cm.-es ugrásával második lett. **Koller Ferenc** (Baja) a rudugrásban 2 m. 68 cm.-rel és a magasugrásban 1 m. 61 cm.-rel 2 harmadik díjat vitt el. Az egy angol mértföldes síkfutásban **Klein József** (Baja) — Bodor után — másodiknak érkezett be.

A Kassai Sport-Egylet által szerdán Kassán megtartott országos atlétikai versenyen **Rács Vilmos** (Kula) a 100 yardos síkfutásban — nagyszerű idő alatt — könnyen győzött.

A földadó kataszter kiigazítása.

A földadó kataszter kiigazítására irányuló munkálatoknak ez évre tervezett része már előrehaladt állapotban van. A kiigazításnak ugyanis a törvény értelmében két irányban kell történnie. A folyó évben az egyes földrészeket művelési ágában bekövetkezett állandó jellegű változásoknak megállapítása és osztályba sorozása a feladat, úgy hogy ezek a változások már az 1910. évi földadó kivetésnél figyelembe vehetők legyenek.

A művelési állandó ágváltozásokat a községi előjáróságok jegyzékbe kötelesek foglalni és ezen jegyzékek alapján a kinevezett ideiglenes kataszteri biztosok a változott földrészeket a megfelelő osztályokba sorozzák.

Magyarországnak 13,024 adóközsége közül ezideig 9026 községre vonatkozólag terjesztették be a községi előjáróságok ezeket a jegyzékeket és azokba 1.245,475 ágváltozást tüntettek fel. Minthogy azonban a nagyobb határral bíró községek munkálatai az idő rövidsége miatt még nem készülhettek el, előreláthatólag vagy három millió lesz azon földrészek száma, amelyek művelési ágváltozás alá kerültek. Ezek közül a kataszteri biztosok művelési ág és minőségi osztály szerint besoroztak hozzávátólag 4000 községre kiterjedő változási esetet.

Ennek az óriási munkaanyagának a feloldozása a kataszteri személyzetből kizemelt 48 megyei előadóra és a pénzügyminiszter által nemrég kinevezett 188 kataszteri biztosra vár.

A földadó kataszter kiigazításának másik része: az egyes határok, dülök, vagy földrészek adóztatásánál mutatkozó nagy aránytalanságok megszüntetése. Ezen aránytalanságok megszüntetésére nézve a törvényhatóságok községi képviselői vagy husz földadó köteles birtokos július elsejéig volt jogosítva a pénzügyminiszterhez kezdeményezési javaslatot tenni; a kincstári közegek ez év végéig tehetik meg kiigazítási javaslatukat.

Ennek alapján fogja azután az országos földadóbizottság a vármegyei földadóbizottságok véleményének meghallgatása után a jövő évben eldönteni azt, hogy hol van szükség az érvényben levő tiszta jövedelmi fokozatok megváltoztatására, esetleg egyes határok, dülök vagy földrészeket újból való sorozására és eme döntésnek megfelelően fognak a változási munkálatok végrehajtatni.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

Zomborban, az Eötvös-köruton levő 5. és 7. számú házaimat szabad kézből eladom. Bővebb felvilágosítás nyerhető Zomborban **Arszenovits István** (Széchenyi-körut 38. sz.) vagy a tulajdonosnál: **Sztojsits János** kereskedőnél **Pancsován.** 6-6

HIRDETÉSEK

FELVÉTE'NEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

4253/kig. 1909. szám.

Pályázati hirdetemény.

Liliomos községében üresedésben levő községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 1600 korona készpénzfizetés. Lakbér fejében, míg a község természetbeni lakást nem ad, az 1908. évi XXXVIII. t.-c. alapján a törvényhatóság által jogerősen megállapítandó évi összeg.

Husvizsgálatért a községtől évi 400 korona. Végül az 1908. évi XXXVIII. t.-c. alapján a vármegyei törvényhatósági bizottság által jogerősen megállapítandó látogatási díjak.

Kézi gyógyszerár tarthatása végett tartozik a megválasztott folyamodni és azt működése tartamára fentartani.

A község szláv ajku, 2800 lelket számlál, miért is a szláv nyelv ismerete megkívánatik s ezen körülmény igazolandó.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen — születési anyakönyvi kivonattal és az eddigi működést igazoló hatósági bizonyítványokkal is — felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi szeptember hó 30-ig** nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Hódság, 1909. augusztus hó 27-én.

RUMBACH LAJOS,

tb. főszolgabíró.

Első Délmagyarországi Nádfontgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfontok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrany, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb áron szerzhetők be.

Akinek szüksége van kukoricaszárát kötözni kötélre, nálam jó erős, géppel fonott gyékénykötél bármily mennyiségben kapható, 1000 darab 6 koronától feljebb.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

Tisztelettel 100-95

MERKL JANOS SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

4948/kig. 1909. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Szentfűlöp községében a vármegyei törvényhatósági bizottságának 19240. 1363. jkvi 909. számú véghatározatával ujonnan rendszeresített II od községi irnoki állásra 720 korona évi javadal-mazással **folyó évi szeptember hó 15-ig** pályázatot hirdetek.

Hódság, 1909. szeptember 1-én.

LEINVEBER,

2-2

th. szolgabíró.

A Flórián-utca 10. sz. egyeme-letes ház egészben vagy részekben kiadó eselleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 40

9029/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bachrach Mózes fia Bachrach Lajos végrehajtónak Kutseh Adám végrehajtást szenvedő elleni 500 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén lévő, Bezdán község határában fekvő, a bezdáni 1345. számú betétben A. I. 1-3. sor, 2129-2130. hr. sz. 600 öles jószágtestből és 280. ö. i. sz. a házból Kutseh Adámot megillető $\frac{1}{2}$ résznyi jutaléka 1891 korona kikiáltási árban az ár-vevést elrendelte.

Az 1909. évi október hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Bezdán községében tartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár % a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi % áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

Zombor, 1909. évi augusztus hó 12. én.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,

kir. tvszéki bíró.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipőcerém 30 fl.

Mindenkor kaphatók:

8-3

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSAG: Rausch Ede.

SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Récei Miksa.

TITEL: Nonnenmacher Endre.

2144/végreh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1908. évi Sp. I. 474/14 számú végzése következtében dr. Lallo-sevits János zombori ügyvéd által képviselt Grigorievits István zombori lakos javára 300 korona és járuléka erejéig 1909. évi augusztus hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 800 koronára becsült követ-kező ingóságok, u. m.: lovak és hintó nyil-vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1909. évi V 1518/2. számú végzése folytán 300 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi augusztus hó 25. napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 99 korona 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zom-borban Konyovits utca leendő eszközlésére 1909. évi szeptember hó 23. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értel-mében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. szeptember hó 3-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

Három darab első
00 minőségű 00

harisnyakötőgép

eladó. Bővebbet Zom-
borban, Rókus-utca 27.

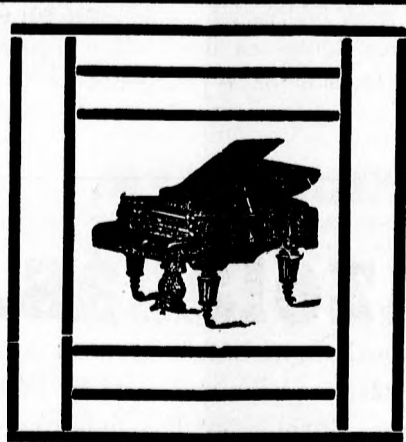
Egyéves önkénteseknek

egyenruhát teljes felszereléssel
jutánosan készít, illetve szállit,
valamint javításokat olcsón és
ooo pontosan elfogad ooo

KNIPL JÁNOS,

4-2 polgári és egyenruha szabó.

Zombor, Bajai-utca a nagyszerbtemplom mellett.

Ne vásároljon

ZONGORÁT

vagy

PIÁNINÓT,

mielőtt meg nem tekintené

RAAB KÁROLY - hangszerésznek nagy - ZOMBORBAN.

Nagy raktár STINGL TESTVÉREK, KOCH és KORZELT, LAUBERGER és GLOSS és LUNCZ-féle világhírű zongoragyárosoknak zongorái és piáninói.

- Zongorajavitást és hangolást elfogadok. -

Külön zongora-raktár és kölcsönző intézet Orgona-utca 12. sz. alatt.